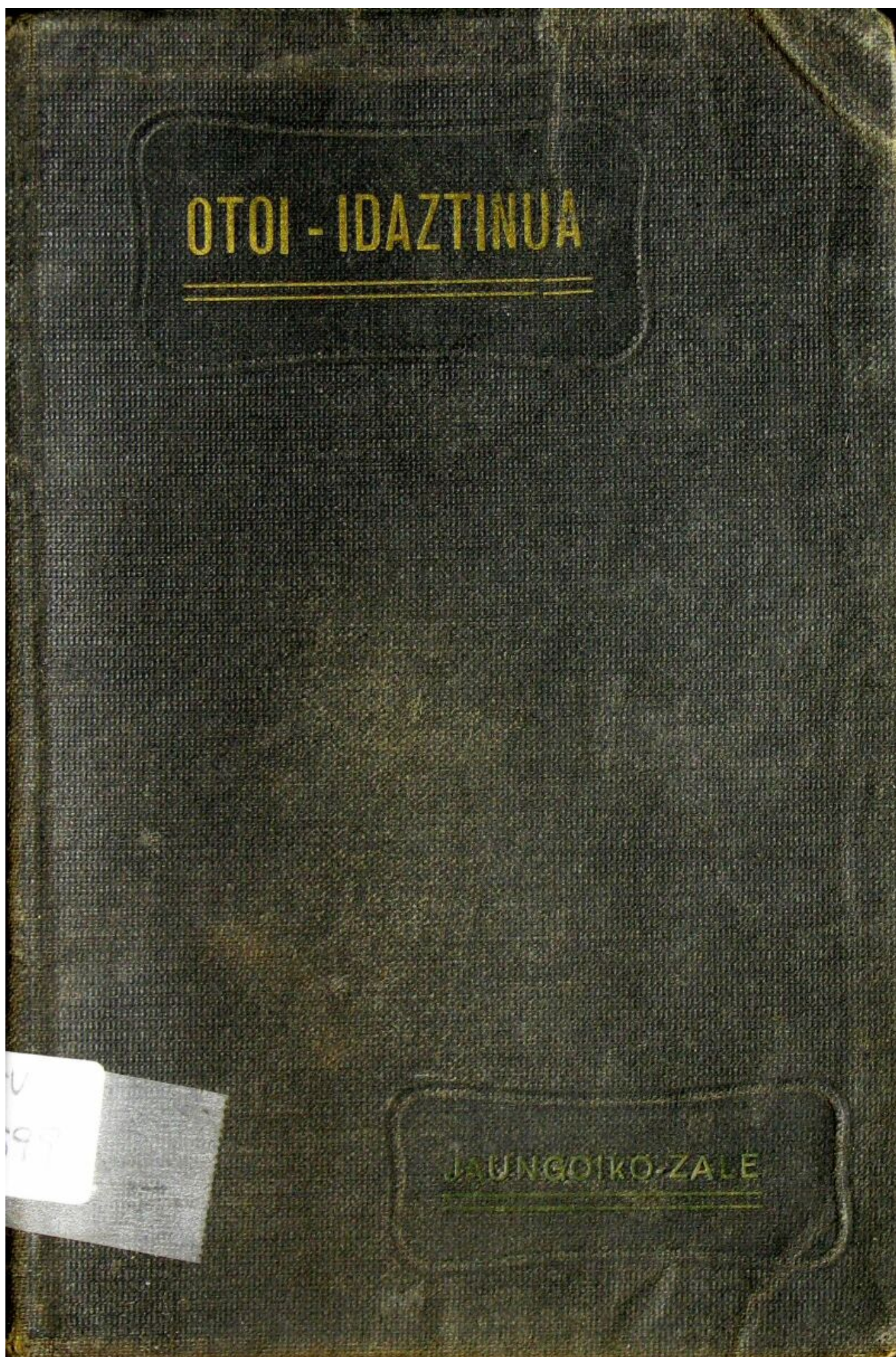
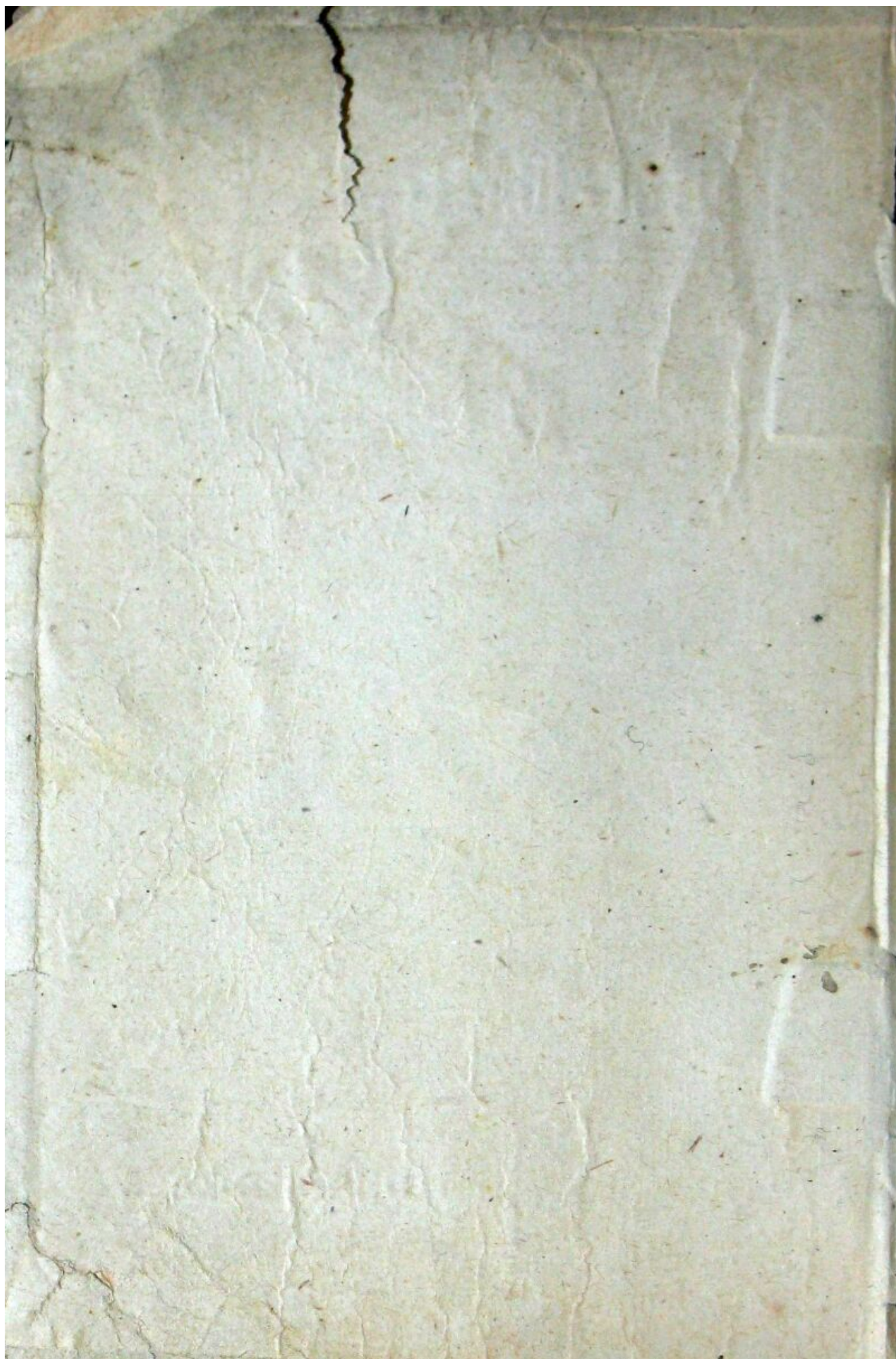
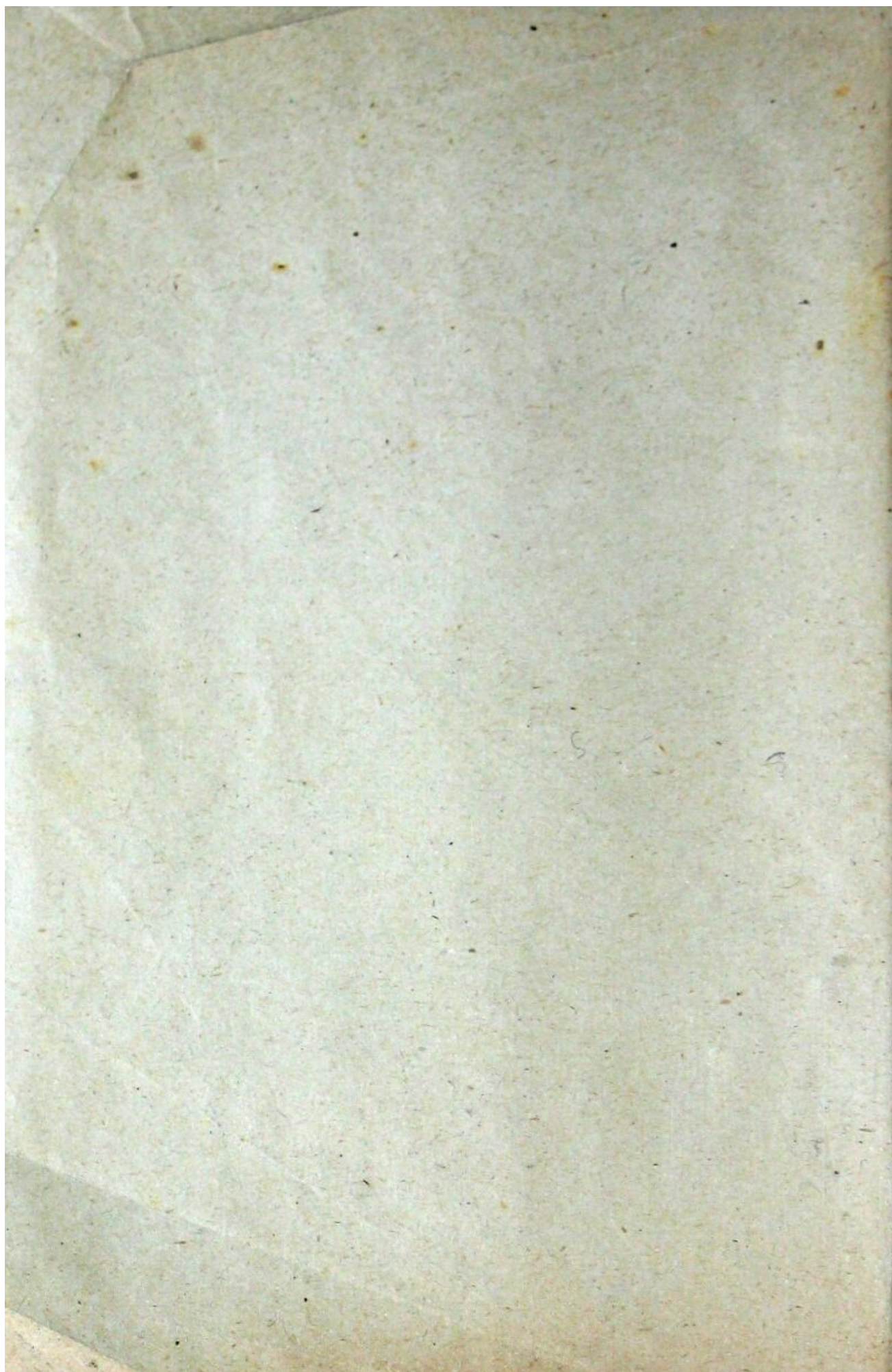

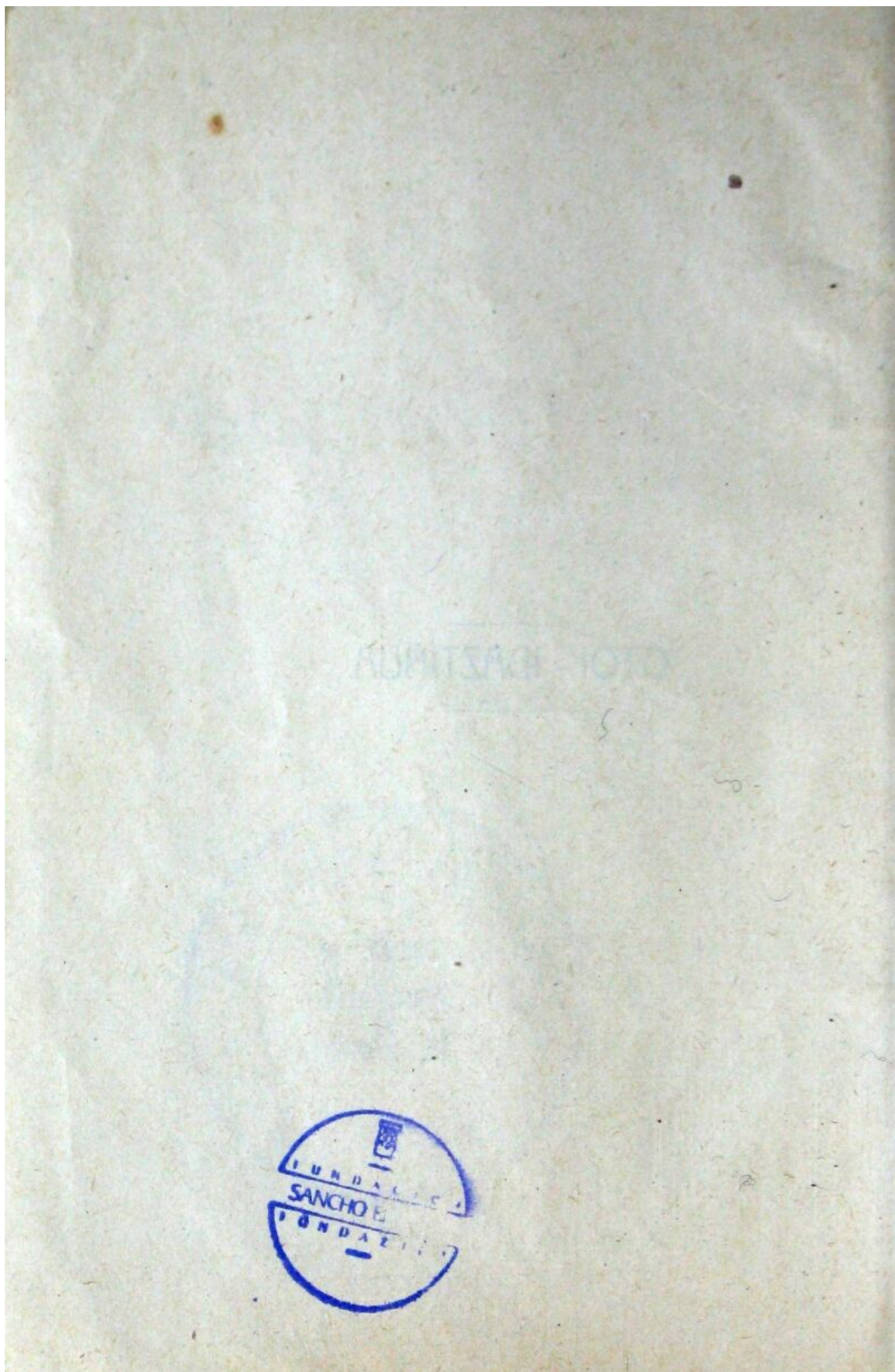

OTOI - IDAZTIÑUA

M. 39674 / R-43497
ATV
25599
Jaungoiko - Zale'ren idaztijak

Otoi-idaztiñua

:: Vilarino, Josulaun Abak ::
egin ebanetik euzkeraldua

1919

J A U N G O I K O - Z A L E ' R E N I R A R K O L E A N

Zoñnotza. — (Bizkaya)

Victoriæ, 16 Junii 1917.

Nihil obstat

Dr. Petrus Menchaca.

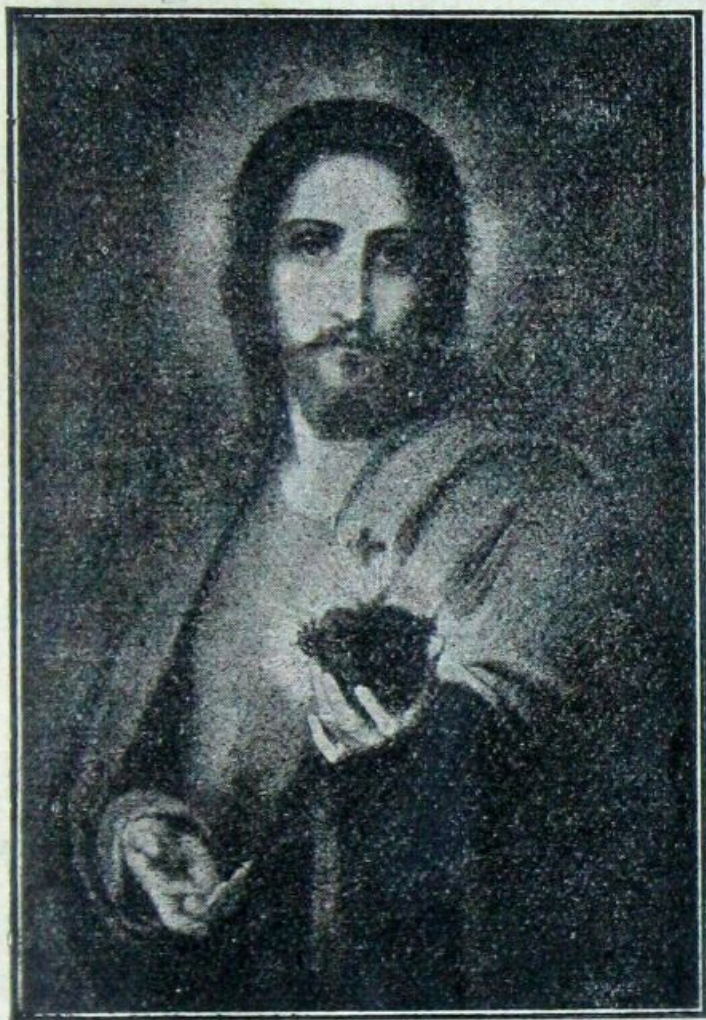
Censor.

Victoriæ, 18 Junii 1917.

Imprimatur,

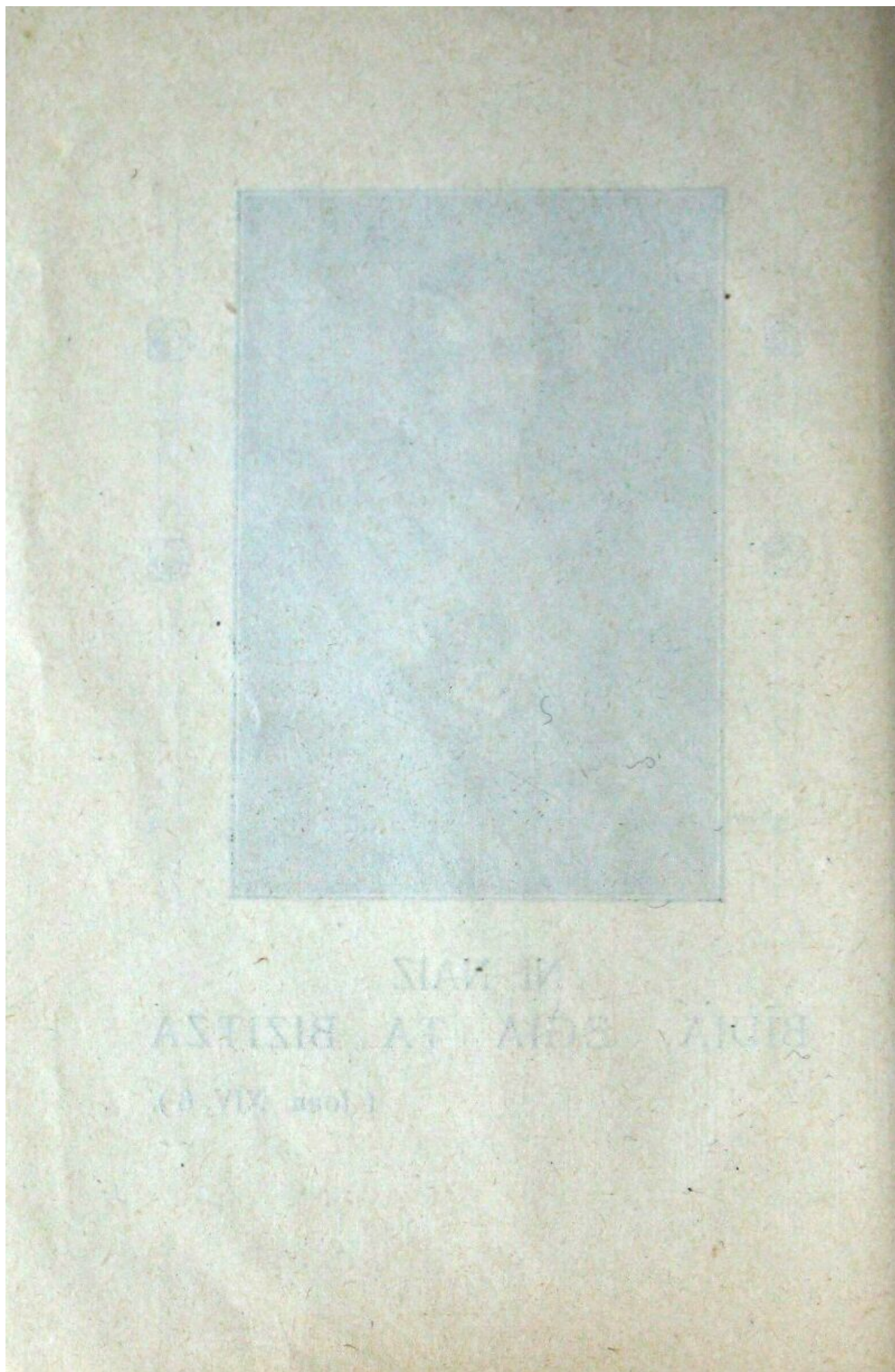
Gubr. eccus. Dioces. S. V.

Dr. Joseph Leontius O. de Zarate.

NI NAIZ
BIDIA, EGIA TA BIZITZA

(Joan. XIV, 6).

Sarbidia

Kistar euzkeldun ori: zeure arima-ko kistar-arazuak obeto ta errazago egiteko, euzkerazko liburutxu au al izan dogun politoen atonduta, biotz gustiaz eskintzen dautzugu.

Euzkerea Jaungoikua'k emon dausku geure izketatzat, berau erabilli dagigun bizitzako arazoetan. Bizitzako arazorik andienak arimakuak dira, aunetatik, barriz, andienetaikua otoa (oraziñua); aunetantxe, ba, erabilli biar dogu euzkerea Jaunak emoniko ele garbi ta zindua. Euz-

keraz obeto aditu ta ulertuko dozuz arimako ikaskixunak, sakonago sartuko yatzuz biotzian, nekezago iges egingo dautzube, ta gogotsubago ta samurrago agertu ta erabiliko dozuz, euzkerea zeure - zeuria dalako, zeure biotz eta izatiaren izpi ederra lez; orregaitik beragaz arimako arazoak gozatsu ta errazago egin biar: indar orixe Jaungoikua'k emon dautso izketa bakotxari.

Emen laburki irakasten yatzun gustia eder-ederra ta onurakorra yatzu.

Irakurri gogoz, josi ondo biotz-barru - barruban eta egin gogozago emen esaten yatzuna, berton daukazu Zerurako bide artez ta ederra-ta; baña asi-ta gero ez itxi bertan-bera, gogaituta: iraupena biar dozu betiraunez zoruntsuba ixan gura ba'zara.

Kistar onaren bizikerea

1. — Pekatu astunik ez egin. Baña ez dozu au lortuko pekatuban jausteko zori-etatik alde - egin barik; beraz Jaungoikua irainduteko galbide gustietatik ar-dura andiz iges egikezu.

2. — Ez egin pekatu ariñik be; batez-be ezaupen eta naikun osuaz.

3. — Pekatutik aldendu ezkerro besterik egiteko biartuta ez zagoz. Baña ondo dagokitzu:

Egunoro

4. — Goxetik etxeratu, adionez ogeratu be, al ba-zara beti ordu baten.

5. — Lo larregi ez egin (zortzi orduko lua naikua ixaten da) ta jagi beti ordu ba-ten alegiñez.

6. — Mesea egunoro entzun; liburubaz oba, bestela irudimena zabal ibilliko yatzulako.

7. — Egunoro mesatan gure Jauna artu. Obeto, barriz, gizakumia ba'zara, baita umia ba'zara be, naiz-ta biotzian berotasunik ez asmau.

8. — Iñondik al ba - dozu ordu laurengo gogartia (meditaziñua) egikezu. Aunetarako era erraza geruago imiñiko dautzugu.

9. — Egunik geyenean lan egikezu. Biar ixana ba - daukazu, biar - izanez, ezperen ekandunez (birtutez).

10. — Biar - besteko atsedena ta jolasa artu egikezu. Salerno'ko jakintsubak iñoen bizikera bereza ta osasunkorrena *iru zortziduna* zala: zortzi orduban lo, zortzi orduban lan eta beste zortziretan enparabak; yan, itz egin, olgau, irakurri ta abar. Batzuk luzaruago lan egin biarra daukoe ta lo urriago; baña beste batzuk lan gitxi ta lo asko egiteko ekandu gaiztua dabe.

11. — Gau - oro esan Errosario deuna;

zeure etxeko ta otseñakin ba'da obeto;
ez bedi baña luzia izan.

12. — Liburu onak eta irakaskorrak
irakurri.

13. — Ogeratu baño lenago zeure go-
goa aztertu edo examinau apur baten,
eguna zelan igaro dozunetz.

Astero

14. — Domekaz atsedendu zaite; Jaun
Goikua'k agintzen dau, ta osasunerako
be biar da.

15. — Domeka ta beste jayegunetan
mesa osua entzun barik ez, arren, itxi.

16. — Egunoro Gure Jauna artzen ez
ba-dozu, domeka ta ostantzeko jayetan
artu egikezu, batez be gixakumia ba-zara.

17. — Mesa osua entzunaz bakarrik ez
ase; Gure Jauna ikertu (ikustau), itzal-
dia entzun, kistar - ikasti edo dotriñearen
atzalbenera, mesa nagusi edo arratsalde-
ko eleizkizunen batera juan eta gogo-gai-
tzazko idaztien (libururen) bat irakurri.

18. — Jolastu zaite baña ez jolas deun-

gietan. Jolasik onenak dira etxekeuakin eta lagun zintzuakin egiten diranak.

19. — Larunbatez egin zerbait Andra Maria'ren omen eta opaz.

Illero

20. — Egunoro edo astero gure Jauna artzen ez ba'dozu, illero artu egikezu, batez-be gizakumia ba'zara.

21. — Egun bat ixendau illero zelan bixizaran, gomutetako ia oberuntz zuazen ala ez.

Urtero

22. — Ondo izango da urtero Iñazio Deunaren Gogo - iñarkunak (Ejerzijuak) egitia Loyola'n edo beste toki baten.

23. — Paskoetan ez arren geratu gure Jauna artu barik, ezta zeure Erlejiñua gorantz ala berantz duan aztertu barik be.

Aldi gustijetan

24. — Egin al dozun on gustija iñori

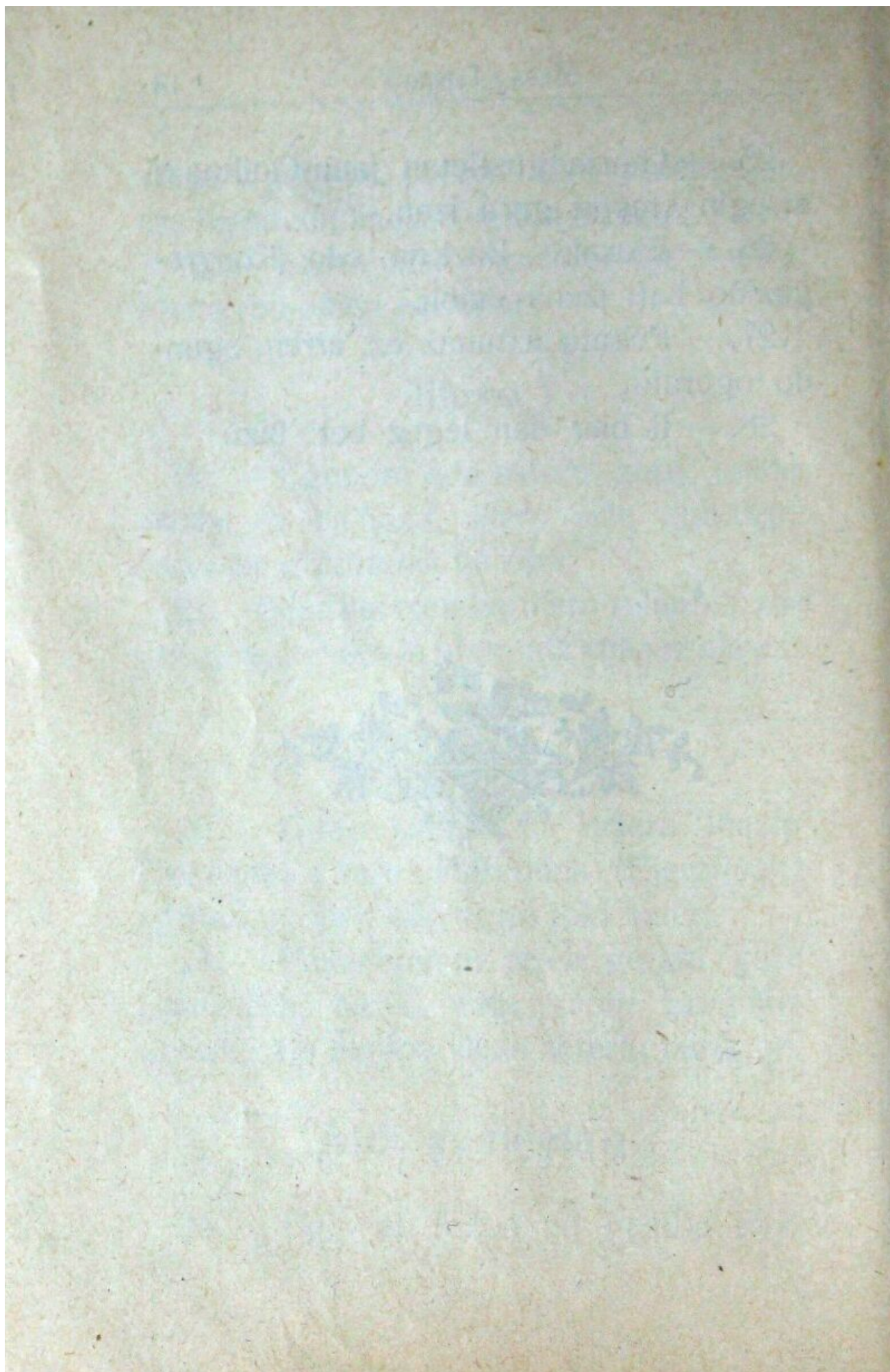
25. — Gauza gustietan Jaun-Goikua'ri
atsegin emotia gura izan.

26. — Elexako Bazkun edo Kongre-
gaziño bati izena emon.

27. — Pekatu aztunaz ez, arren, egun-
do ogeratu.

28. — Il biar dan legez beti bizi.

Itagitaldirako Otoyak

UR ONETSIYA (bedeinkatuba) artu ta
Aitearen..... egin:

Aitea'ren, eta Semia'ren, eta Espiritu
Santua'ren izenez. — Olantxe.

Jauna, entzun nire otoa: ta nire deya
Zeu'ganatu bedi.

Otoya

Egun aunen asikaldira eldu eragin daus-
kuzun Jaungoikua, jagon gagizuz gaur
zeure almenaz, egun aunetan pekatuban
jausi ez gaitez, eta bai geure itz, gogo
ta egiñen gustiakaz zeure legia bete ta
egiztu dagigun. Jesu-Kisto zeure Seme
ta geure Jauna'gaitik. — Olantxe.

Jauna, lagun zakit,

Jauna, erdu arin, niri sorosi edo sokorritera.

Jauna, lagun zakit.

Jauna, erdu arin, niri sorosi edo sokorritera.

Jauna, lagun zakit.

Jauna, erdu arin, niri sorosi edo sokorritera.

Otoya

Zuzendu, donetu, erabilli ta zaindu egizuz, arren, gaur gure biyotz ta gorputzak, gure sentzun, itz eta egiñenak, zeru - lurreko Jaungoiko altsu orrek, emen eta betiraunian, azke edo libre ta zorundun izatia irabazi daigun, Zeuk, beti - beti bizi zaran giza - Erosle orrek lagunduta. — Olantxe.

Jesus Biyotz Deuna'ri Eskintza

(Konsagrazinua)

¡Ene Jesus! Maria Biyotz Orbanbakua-
ren bidez eskintzen dautzudaz egun aone-

tako neure otoi, egiñen eta nekiak, zeuri egiten dautzubezan irañen ordeztu, ta zeure Biotz dontsubaren beste asmoetarako, batez be Otoiz - Bialguntzaren (Apostolutziaren) illa aonen asmorako.

Andra Maria'ri Eskintza

¡O ene Anderoi! ¡O ene Amoi! Oso osorik eskintzen nayatzu. Eta neure maitasun semekorraren agerbidetzat eskintzen dautzudaz ene begi, belarri, min, biotz ta guenez nire izate gustia. Zeuria nazan ezkerro, zeure gauza lez zaindu ta aldeztu (defendidu) naizu, Ama errukiorra. — Olantxe.

Iru Agur Maria...

Jose Dontsubari

Ardura andiaz zeure Ama Orbanbakua-
ren senartzat Jose Dontsuba autu zendu-
ban Jauna: arren egikezu emen lurrian
jagolatzat goraltzen dogun lez, an Goyan
bitartekua izan dakigula. Olantxe.

Otoidija, 2.

Aingeru jagoliari

Jainkua'ren Aingeruba ene Aingeru Jagolia! Jainkua'ren ontasunak zeure ardurapian imiñi naun ezkerro, arren argitu, jagon, zuzendu ta zaindu nagizu. Olantxe. Orain esakezu astiro *Kredua*.

Abemarietakuak

Goiz, Eguberdi eta Illuntzian

— Jainkua'ren Aingerubak Maria'ri iragarri eutson.

—Eta Espiritu Santuba'ren bidez sortu eban: *Agur Maria...*

—Ona emen Jauna'ren Mirabia.

—Egin bedi nigan zuk diñozuna: *Agur Maria...*

—Jainko - Semia gizondu zan.

—Eta geure artian bizi izan zan: *Agur Maria...*

—Otoi egizu gure aldez Jainkua'ren Ama Deuna:

—Kristo'ren abintza-duin izan gaitezan,

Otoya

Izuri egiezu, arren Jauna, zure grazia gure adimenai, Aingerubak iragarrita Kristo zeure Semia'ren Gizakundia ezautu dogunok, bere nekaldi ta gurutziaren bidez berbiztuta zoriontzara eldu gaitezan: Jesukristo geure Jauna'gaitik.
— Olantxe.

Etzataldirako Otoyak

Gogo - azterketia

Ogeratu aurretik ondo da, arintxo baño ez pada be, norberen gogoa aztertzea egun aretako bizikeriatzaz. Onantxe egin daikezu:

1.º Eskerrak emon. — Egun gustiko onegiñakaitik Jaunari biotzetiko eskarrak egin.

2.gn. Adimen-argia eskatu. — Argia eskatu, zeure uts eta galbidiak, zeure ekandun eta era onak ezautzeko, baita be grazia eskatu damutu ta onduteko, ta bide onari adoretzu jarraitzeko.

3'gn. Azterrena. — Aztertu zeure biotza laburto lau gauza aunetzaz:

¿Zeintzuk dira Jaungoikua'ren aurka, lagun urkoetzaz eta neure burubatzaz egin dodazan utsak? Neure izakerea obetu ala gaiztotu egin ete da?

Pekatu egiteko biderik izan ete dot? ¿zeintzuk? Gomutau egizu ondo, euretan zeure guzraz sartu zaranetz edo ondiño be ete dirauen.

¿Zeintzuk ekandun erabilli dodaz? — Ziñesmena, itxarotasuna ta Jaungoiko - maitasuna.

Zurtasuna, zuzentasuna, neurritasuna ta sendotasuna.

Egikun onen baten jarduteko eretia galdu ete dot? Batez-be zeure bizikereari dagokiozan oitura onak ete dira? ta ondiño be euretan jarduteko erea ete diraun?

4'gn. Damuba. — Poztu utsegiterik ez ba'dozu, edo gitxi ba'dira, ta Jauna'ri eskarrak egin. Izan ba'dozuz, eskatu egiozu parkaziziñua, esan *Neure Jesukristo Jauna* ta utsai dagokien lez beste otoi ta nekien bat be bai.

5'gn. Erabakia. — Lau gauza aunek gomutau: Zelan utsegitiak aldenduko dozuzan urrengo egunian. Zelan galbidetik iges egingo dozun. Zelan egiñen on geyagotan jardungo zaran. Zelan obeto eutsiko dautsezun ona egiteko erai. Gomutau apurtxu baten biar zer jazoko yatzun. Zintzoago ibilteko erabagia artu, ta orretarako eskatu laguntasuna.

Esan *Aita guria* ta *Agur Maria*.

Jesus, Maria ta Jose'ri

¡Jesus, Jose eta Maria, zeuei emoten dautzubet neure biotz eta arimia! ¡Jesus, Jose eta Maria, lagundu nakikezube eriotzaldijan! ¡Jesus, Jose eta Maria, zube-kaz atsedendu beitez nire biotz eta arimia!

Bernardo Deunaren Otoya

¡O Maria Birgiña errukior - errukiorra!
gomutau egixu iñoz entzun ez dala zuri
laguntasuna eskatu dautzunik batxu be
deslai itxi dozula; uste aunaz sendaturik ni
pekatariau negar eriuau etzuten naz zeu-
re oñetan; ¡o Jesus'en Ama, nire deyei ez
arren gortu, ta bai errukior ta samurki
entzun egixuz ta emodazu eskatzen dau-
tzudana. — Olantxe.

Il-agiñan dagozanen aldez

Jesus 'en - Biotz Deuna 'ri Otoya

O Jesus' errukior utz, gogo - maita-
tzalle sutsuboi, zeure Biotz Deuna'ren
il - larria ta zeure Ama Orbanbagiaren
neke ta oñaziakaitik arren eskatzen dau-
tzut, zeure Odolaz garbitu dagizuzala orain
il - agiñan dagozan eta gaur ilgo diran
pekatariak. — Olantxe.

Jesus'en Biotz il - larria! Il - agiñan
dagozanei erruki zakiez.

Ogera sartu-aurretik esateko Otoya

Jauna, zeure betseñak lez yagon nagizu. Zeure egapian zaindu nagizu.

Otoya

Ikustau egizu arren, Jauna, gela au, ta jaurti bertatik urrin arerioen sare ta laki-uak; bizi bediz berton zeure Aingeru deunak eta bakez yagon nagiela ta zeure onespen edo benedeziñua beti geukin izan dedilla. Jesukristo geure Jauna 'gaitik. Olantxe.

Ur onetsija edo bedeinkatua artu ta *Aitearen* egizu.

Ilayaren onespena

Onetsi gagizuz, Jauna ta onetsi egizuz, zeure ontasunak emonda artuko doguzan emokai aunek.

Aita gutia, Agur Maria ta Gloria Patri.

Betiko atsedeneko Erregiak Goiko maikide egin gaizala. — Olantxe.

Eskerrak egitia

Zeure onegin gustiekaitik eskerrak e-
moten dautzuguz Jaungoiko Altsu amai
bako egunetan bizi zaran orri. Olantxe.

Mesea

Mesea da gure Erlejiño Deunaren egiñenik nagusiena eta Eleizkizunik goitarrena. Meseak barristutzen dau egiaz ludi aunetan izan dan egiñenik eregienea: Gurutzeko Oparia.

Jaungoikoa'ri dagokion gurrizun(adoraziño) berezia, ludian, Mesa deuna da: Berari dagokionez eskerrak egiteko era bakarra: Jaungoikoa'ren zuzendasunari dagokionez gure irain (opensa) zorra kitatutzeko ordain bakarra, ta Jaungoikoa'k emon nai dauskuzan eskar gustiak jadesteko eskari egoki ta ugari-ugaria.

Mesea da kristiñabak euki daiken eraspenik onena. Jaunari atsegiñen yakona, gogua geyen asetzen dautsona. Garbitokiko arimai geyen laguntzen dautsena. Zerutik eskarrik geyen jadesten dauzana.

Mesea ondoen entzuten da, abadiatz batera Opari au eskiñiaz ta al dogun giñoan berak egiten dauna egiñaz. Bada, egiz, mesa-orduban elexan batzauten gara eleizkizonakin batera Opari au eskintzeko. Mesako otoiрик geyenak

bardiñak dira beti. Baña batzuk jayari dagokioz-anak izaten dira. Emen Sakramentu gustiz Deunari dagokiozanak daukozuz.

Mesako Otoyak

Abadiak, oparri barrenian, Mesea asten dau, laguntzalliaz aldizka esanik urrengo Eresi (salmu) au, Dabid Igarliak, eleizatik urrin atseka-bez ta Jauna'ren Etxia berrikusteko garrez egualarik, idatzi ebana.

Abadiak. Aitia'ren, eta Semia'ren, eta Espiritu Santua'ren izenez. — Olantxe. Elduko naz Jainkua'ren oparrira.

Mesa-laguntzalliak. Neure gaste aroko alaya dan Jainkua'gana.

A. Zuzentza egidazu, Jauna, ta aldeztu (defendidu) dongiekandik ene auzia; gizon malmutz - okerretik zaindu nagizu.

M. Izanik Zeu, jo Jainkua, ene sendatza zegaitik jaurti nozu? ta ze dalata nabil gogoillun areripian?

A. Indazu Zeure argija ta Zeure egia. Eurok zuzenduko nabe ta eruango

nabe Zeure Mendi Deunera ta Zeure
Biztokietara.

M. Eta elduko naz Jaungoikua' ren

MESIAREN ASIERA

oparrira; neure gasteroko alaya dan
Jaun - Goikua'gana.

A. Dantzereskin - soñuban goralduko
zaitut, o Jauna, o ene Jaungoikua:

¿zegaitik ago larri, ene gogoa, ta zegaitik artegatzen nauk?

M. Itxaron egik Jauna'tzaz bada ondiño goralduko dok: jene Eroslia ta ene Jaungoikua!

A. Aintza Aita'ri, eta Semia'ri, eta Espiritu Santua'ri.

M. Len lez, orain, beti ta amaibako egunetan. Olantxe.

A. Elduko naz Jaungoikua'ren oparrira.

M. Nire gasteroko alaya dan Jaungoikua'gana.

A. Gure laguntza Jauna'ren izenian.

M. Zeru ta ludia edo munduba egin ebazanarenian.

A. Nik pekatari aunek...

M. Jaungoiko Gusti - Alduna errukitu bekizu ta zeure pekatubak parkatuta, bizitz betikorrera eruan zaizala.

A. Olantxe.

M. Nik, pekatari aunek, autortzen dautzat Jaungoiko Gusti - Aldunari, Andra Maria Birjiña Zorionekuari, Deun Mikel Goi-angerubari, Deun Juan Bautistia'ri, Deun Pedro ta Deun Paulo

Apostoluei, Santu gustiei ta zeuri, ene aba orri, pekaturik asko egin dodala gogoz, itzez eta egitez; neure erruz, neure erruz, neure erru andiz. Au gaitik eskatzen dautsat Andra Maria Birjiña Zorionekuari, Deun Mikel Goi-angeruari, Deun Juan Bautistia'ri, Deun Pedro ta Deun Paulo Apostoluei, Santu gustiei ta zeuri, ene aba orri, nire aldeztotai-egin dagiozula gure Jaun eta Jaun-Goikua'ri.

A. Jainko Gusti-Alduna errukitu beki-zube, ta zeuon pekatuok parkatuta, betiko bizitzara eruan zaizela.

M. Olantxe.

A. Jaun Gusti - Aldun eta errukiorrak geure pekatuen nekazka, parkamen eta azkespena bemosku.

M. Olantxe.

A. O Jauna, zeure arpegia geugana itzulita biztuko gozuz.

M. Eta zure erria Zeugan poztuko da.

A. Erakuskuzu, Jauna, zeure errukia.

M. Eta zeure Salbatzallia emoskuzu.

A. Jauna, entzun nire otoa.

M. Eta nire oyuba zeugana eldu bedi.

A. Jauna zeuekin.

M. Eta zeure goguaz.

Abadiak, oparrira igonda, diño:

Otoya

Kendu egiskuzuz arren, Jauna, geure gaiztokeriak zeure elexako toki santuan gogo garbiaz sartzia irabazi daigun. Olantxe.

Euren gorpuzkiñak emen dagozan santuen (*Abadiak mun egiten dautso oparriari*) eta beste zorioneko gustien irebaziakaitik, arren Jauna, nire pekatuak azketsi. Olantxe.

Oparriaren eskumaldera yoanda Aitea'ren egiñaz diño:

Zuk, Jauna, gari eder-ederraz janaritzen gozuz, ta zeure zauriei darioen ezti azetzen gaituzu. Poztu ta goretsi Jainko geure laguntzallia: pozez ta santsoka Jakob'en Jaungoikua goratu. (*80'g. eresitik edo salmotik artuba*). Gloria Aita'ri ta Semia'ri ta Espiritu Santuari. Zuk, Jauna,

gari eder-ederraz janaritzen gozuz ta zeu-
re zauriei dariuen ezti azaseten gaituzu.

Kyrie - eleison. = Jauna erruki zakiguz.
(Iru bidar).

Christe-eleison. = Kristo erruki zakiguz.
(Iru bidar).

Kyrie - eleison. = Jauna erruki zakiguz.
(Iru bidar).

Aintza edo Gloria

Goyetan Jainkua'ri Aintza, ta beyan
gentza gogo zindodun gizonai. Goraltzen
zaitugu; onesten zaitugu; agurtzen zaitu-
gu: aintzaltzen zaitugu. Eskarrak egiten
dautzuguz zeure aintza andiatzaz. Jaun
Jainko, Zeruko errege, Aita Jaungoiko
gustialduna. Seme bakar Jesukristo
Jaun Jainkoa, Jainkoa'ren Bildotsa, Ai-
ta'ren Semia: ludiko pekatubak kentzen
dozuzana, erruki zakiguz; ludiko peka-
tubak kentzen dozuzana abetaldu gure
otoya. Aita'ren eskumatik zagozana, erru-
ki zakiguz. Zeu bakarrik zara Deuna
-ta, Zeu bakarrik Jauna, Zeu bakarrik

gorena, Jesukristo, Espiritu Santuba'z Aita'ren atsegintzan. Olantxe.

A. Jauna zeuekin.

M. Eta zeure goguaz.

Otoyak Sakramentu Deun - Deunari

Sakramentu begiragarripian zeure nekaldiaren gomutakia itxi dauskuzun Jauna: egikezu, arren, zeure Gorputz ta Odolaren eskutapen deunak gurtu daiguzala geure burubetan beti zeure Eroskundiaren alorta edo frutua igarten dogularik. O Jauna, Jainko zaranez Aita Jainko ta Espiritu Santua'z batera amaibako egunetan bixi zarana. Olantxe.

Andra Maria'ri

Emoskuzu, arren, Jauna, zeure otseñai (jopubai) gogo ta gorputzeko osasun iraunkorra ta Maria beti Birjiña zoriontsubaren otoyakaitik bizitza aonetako atsekabiak aldendu ta betiko bixitzako poza iguzu.

Deunen bitartekotasuna eskatzeko

Zaindu gagizuz, arren Jauna, gogo ta gorputzeko galbide gustietatik: eta Maria beti Birjiña Zoriontsuba, Pedro eta Paulo Deun zeure Apostolu zoriontsubak, Iñazio Deun zoriontsuba ta beste Deunak bitarteko diralarik, osasuna ta bakia errukiz emoskuzuz; ezpiar, ta irakasdeunge gus-tiak ondatuta, zeure Elexeak azkatasun osuaz arren dagitzun, Jesukristo zeure Seme ta geure Jaun'agaitik. Olantxe.

Epistolia

Paulo Deunak Korinto'arrei bidaldutako idazki edo kartia.

ANAYAK: Nik Jauna'gandik ikasi neban ba, zubei irakatsi dautzubedana ta da: Jesus Jaunak, ain dollorki salduko eben gaban bertan, ogia artu eban, eta eskarrak eginda, zatitu eban, esanik: ARTU TA JAN; AUXE DA NIRE GORPUTZA, ZUBEN ONEZ EMONA IXANGO DANA: EGIKEZUBE AU NIRE GOMUTAZ. Eta bardin, apaldu ta gero,

Otoidija 3.

edontzia (kalixa) be artu eban esanik:
 EDONTZI AU LEGE BARRIA DA NEURE ODOLIAN.
 AU, EGINGO DOZUBEN EDONoz NEURE GOMU-
 TAZ EGIKEZUBE. Ba Ogi au jan eta edontzi
 (kaliz) onetatik edango dozuben edonoz,
 Jaunaren eriotza iragarriko dozube, eto-
 rriko danarte. Barriz, deungaro Ogi au
 jan edo Jaun'aren edontzitik edango
 dauna, Jaun'aren Gorputz eta Odolaren
 errudun izango da. Olan, ba, gizonak
 bere buruba aztertu begi lenago, ta gero
 Ogi atatik jan begi ta edontzi atatik edan
 begi. Bada deungaro jan eta edango dau-
 nak, bere burubaren eriotza jan eta edan-
 go dau: Jaunaren Gorputza berezi edo
 zeindu ez daulako.

M. Eskerrak Jaungoikua'ri.

Graduala

(Psalmo CXLIV).

Jauna, izaki gustiak, zugan begiak
 jartzen dituez laguntasun itxaroz: eta
 Zuk emoten dautsezube, adionez, biar
 daben janaria. Zeure eskuba idigitzen
 dozu, ta bizidun gustiak onetsiten edo

bedeinkatzen dozuz. *Aleluya, aleluya.*
 Nire Aragia benetan da janaria, ta nire
 Odola benetan da edaria. Nire Aragia
 jan eta Nire Odola edango dauna Ni'gan
 dirau, ta Nik beragan. *Aleluya.*

Ebanjeliua

Abadiak oparri erdian makurtuta diño:

Isaia's igarliaren ezpanak txingar goriaz
 garbitu zenduzan, Jaun altsuba, garbitu
 nire biotz ta ezpanak be: zeure erruki
 begikoz olantxe ni garbituta, zeure Eban-
 jeliua duindo iragarri dagikedantzat: Je-
 sukristo gure Jauna'gaitik Olantxe.

Zutiñik:

A. Jauna zubekaz.

M. Eta zeure goguaz.

A. San Juan'en Ebanjelioaren jarraya.

M. Aintza zuri, Jauna.

A. Aldi atan: Judar ozteari iñotson
 Jesus'ek: Nire Aragia benetan da janaria,
 ta Nire Odola benetan da edaria Nire
 Aragia jan eta Odola edango dauna Ni-
 gan dirau, ta Nik beragan. Ni, Aita biziak

bialdu ninduban lez, ta Neu Aita'gaz bizi nazan lez, Ni jaten nauna be Neu'tzaz biziko da: Auxe da Zerutik jatsiriko Ogia. Ez zuben asabak lez, mana jan da, il ziran: Ogi au jango dauna beti biziko da.

M. Omen, Zeuri, Kristo.

A. Ebanjelioko itzez ezabatu edo borrau bitez gure dongakeriak.

Ziñeskintza edo Kredua

Ziñesten dot Jaungoiko bakar, Aita gustiz altsua, zeru ta ludi, agiri ta agiri ez diran gauza gustien Egillia'gan. Eta Jainkua'ren Seme bakar, Jesukristo Jaunagan. Eta Aita'gandik jayuba aldi gustien aurretik. Jainko'tik Jainko. Argitik Argi. Jainko egiazkotik Jainko egiazkua. Sortuba, ez egiña; Aita'gaz izakide: gauza gustiak bere bidez egin dira. Gu, gizonokaitik eta gure gaizkakundiagaitik Goyetatik jatsi zana. Espiritu Santua'ren bidez, Andra Maria Errubakotik Aragia artu eban: eta Gizondu zan. Gugaitik gurutzetua be izanik, Pontzio Pilatos'en agin-

dupian jasan edo padezidu eban, eta lurr-alduba izan zan. Eta Liburu Santuba'k ziñuen lez, irugarren egunian biztu zan, eta zerura igon zan. Eta Aita'ren eskumaldek jarrita dago. Eta barriro etorriko da aintzaz edo gloriáz, bizi eta illak epaitutzeko. Eta bere bakalderriak amairik ez dau izango. Espiritu Santu Jaun bizi-emolliagan ziñesten dot: Aita ta Semia-gandik datorrena. Aita ta Semia'z batian gurtu ta goratuba. Igarle-bidez itz egin ebana. Elexa bat Deun edo Santa, Katolika ta Apostolotarra ziñesten dot. Pekatuak parkatzeko Batio bakarragan ziñesten dot. Itxoten dot illen berbizitza. Eta geroko bizitzia. Olantxe.

A. Jauna zubekin.

M. Eta zure goguakin.

Eskintzaldia

Belauniko nai zutunik.

Otoya

Jaupariak intzentzu ta ogiak Jainkua'ri eskintzen dautsoez: izan beitez ba deunak

edo santuak euren Jainkua'tzazko, ta ez begie bere izena orbandu.

Abadiak, patenia ogiaz artuta, diño:

Artu egizu, Aita Deun, Jainko gustialdun, betikor orrek, nik, zure mendeko duin-ez onek eskintzen dautzudan orban bageko opari au, neure oben, irain eta nagikeri asko ta askoren ordezt, emen dagozan gustijen aldezt, baita bizi ta il diran kistar gustijen aldezt, nireztat eta arentztat, betiko bizitzarako sendabidia izan dedintztat. Olantxe.

Onetsiten dau ardauaz nartzuko daun ura diñola:

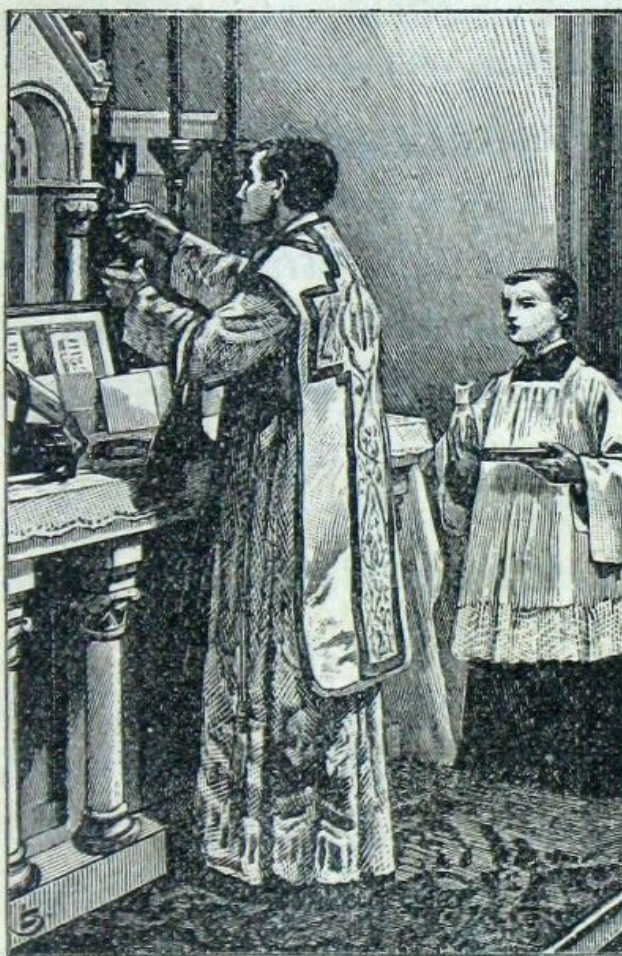
Giza-izate duintasuna (ala nagositasuna) bikainki eraldu ta bikañago barriztau zendun Jaunkuoi: ura ta ardau naste onen eskutapenagaitik emoguzu, Jesukristo, zure Seme ta gure Jauna, gure gizakide egin zan lezt, bere Jainkotasunaren izakide izan gaitezala: Jainko danezt Aita'zt ta Espiritu Santua'zt beti-beti bizi dana. Olantxe.

Edontzia eskintzian diño abadiak:

Osásun - edontzia eskintzen dautzugu Jauna, zeure erruki eske usain gozoz zeure Eregitasun aurreragiño igon daiten

geure ta guztien gaizkatze edo salbaziño-
rako. Olantxe.

Makurtuta diño abadiak:

ESKINTZALDIA

Gogo apal eta biotz garbatuok abetaldu
gagizuz, Jauna, ta zeure atsegiñez begigu
gaur zure aurrian dagigun opari au.

Eskiñi dituan ogi - arduak onetsiten ditu
abadiak, esanaz:

Erdu, o Jainko donetzalle, gustialdun, betikor ori, ta onetsi egizu zeure izen deunaren omenez gertautako opari au.

Abadiak, Epistola aldera juanik, eta eskubak garbitu bitartian, diño:

Errubakuakaz eskubak garbituko daz, eta zure oparria inguratuko dot, Jauna, omen diadarraz adirazteko ta zeure egingurenak iragarteko.

Jauna, zeure etxe-edertasuna maite izan dot, eta zeure aintza dagon tokia.

Ez, Jauna, ez ene gogoa galdu gaiztuekin: ezta ene bizitza be gizon odol-tzaliekin.

Euren eskubak dongakeriz beteta dagoz: eta euren eskumia erostekeriz txil-txil dago.

Baña ni neure errubakotasunian ibilli izan naz: gaizkatu edo salbau naizu, ta erruki zakit.

Ene oña zuzen ibilli da; batzarretan onetsiko zaitut Jauna.

Aintza Aita'ri, Semia'ri ta Espiritu Santua'ri. Amaibako egunetan. Olantxe.

Abadiak, oparri erdian makurtuta diño:

Irukoitz Deun edo Santuba, artu Jesukristo gure Jauna'ren Nekaldi, Biztute ta Igokundiaren gomutaz eskintzen dautzugun opari au. Eta Andra Mari beti errubako zoriontsu, deun Juan Batiatzalle, Beldu edo Apostolu deun Pedro ta Paulo, ta aonen (oparrian euren gorpuzkiñak dagozanen) ta Santu guztien omenez: eurok goraltzeko ta geu gaizkatzeko edo salbatzeko izan dedin, eta lurrian euren gomutia gurtutzen dogun ezkerro, zeruan gure aldez otoi dagien gure Jaun Jesukristo berberagaitik. Olantxe.

Abadiak errirantz jeurtauta diño:

Anai oyek otoi egizue: nire ta zuben opari au Jainko Aita gustiz altsubari atsegin izan dakion.

M. Artu begi Jauna'k zure eskutik opari au bere izenaren goraltze ta aintzaz edo gloriáz; baita gure ta bere Elexa deun gustiaren onuraz be. Olantxe.

Ixilliko otoyak.

Gure Jaunari

Emoyozuz, arren, Jauna, zeure Elexia'ri

guk eskiñiriko emaitzetan irudituta dagozan batasun eta bake-ondasunak: Jainko danez Zeugaz, Espiritu Santu batasunian beti-beti bizi dan Jesukristo gure Jaunagaitik. Olantxe.

Andra Maria'ri

Jauna, zeure errukiz, ta Andra Maria beti Errubako zoriontsubaren bitartez, opari au izan bekigu oraingo ta betiko zorun eta bakerako.

Santuen bitartekotasuna

O Jainko Eroslioi, adi gagizuz: Oteuna edo ogi deunaren indarrez, gorputz-gogoko arerio gustietatik zaindu gaizuzan, bizitz aunetan zure goi-eskarra ta gerokoan zure atsedena emoten dauskuzula: Jainko danez zeugaz, Espiritu Santu batasunian, beti-beti bizi dan Jesukristo gure Jaunagaitik.

Zutunik edo belaunbiko.

Jaupaurrea

A. Amaibako egunetan.

M. Olantxe.

A. Jauna zubekin.

M. Eta zeure gogoakin.

A. Gora zuben biotzak.

M. Jauna'gana jasota daukoguz.

A. Jainko geure Jauna'ri eskarrik asko dagiogun.

M. Duin eta zuzen da.

A. Ziñez, duin eta zuzena, zorra ta osasunkor da, edonoz ta edonun zuri Jaun Deun, Aita Altsu, Jainko betikuorri eskerrak egitia. Bada Jainko - Semia'ren Gizakunde-eskutapenez, gure gogo - begietan dizdiz egin dau zure anditasun argi-izpi barriak: Jainkua ikusteko eran ezautu ta, ikusten ez diranen maitasunera Berak eroan gaizan. Ta alan ba, Aingeru ta Goyaingeru, Goyaulkitza, ta Jaunaltza, ta Goiko Gudarozte edo ejerzituko Gudaritza gustiaz, Zure aintzari ereserkia abesten dautsogu, eten bage, diñogularik:

Belaunbiko.

Deuna, Deuna, Deuna gudaroztien Jainko, Jauna: Zeru-lurrak zure aintzaz beteta dagoz. Aintza goyetan. Donetsia Jauna'ren izenez datorrena. Aintza goyetan.

Jaupa araua

Zuri ba, o Aita samurroi, Jesukristo zure Seme ta gure Jaunaren bidez, arren apalki eskatzen dautzugu, abetaldu ta onetsi daizuzala emaitz † onek, eskintz † onek, orban bako opari † deun onek; lenen, zure Eleiz deun Katolikoa'gaitik eskintzen dautzuguzalarik: berau aldeztu, batu ta zuzendu dagizuntzat ludi osoan; zure otsein, gure Aita Santu, Gotzain eta agintari batez, ta ziñeste Katoliko ta Apostoluenai zuzen eutsiten dautsenekaz.

Bizien aldeko otoa

Gomutau, Jauna, zure otsein-mirabietzaz. Jaupariak, eskuak batu, ta berariz jaritxi nai dauna eskatzen dau. Zeuk be eskatu gura dozuna. Gero darrai:

Ta emen dagozan gustietzaz; onen zi-

ñesmen eta eraskuna ezautzen dituzu ba;
ta eurokaitik eskintzen dautzugu: edo - ta
eurok, berberok eskintzen dautzube zure
goraltzeko opari au, euron burubakaitik,
eta euron artekoakaitik: euren gogoak
erosteko, ta euren gaizkatze (*salbaziño*)
ta iraupenaren ustez, ta Zeu, Jainko beti-
kor, bizi, ta egi orren eskubetan itxiten
dabez euren gurariak.

Bazkun berberan alkartuta, ta aurrenen
Jesukristo geure Jainko ta Jauna'ren Ama
beti Errubako ta zoriontsuba agurtzen
dogula, baita Beldu ta ziñopa edo Mar-
tiri zorioneko Pedro ta Paulo, Andres,
Santiago, Pilipe, Bartolome, Matio, Simon
ta Tadeo: Lino, Keleto, Kelemente, Sisto,
Kornelio, Zipriano, Lorentzo, Krisogono,
Juan eta Paulo, Kosme ta Damian eta
zorioneko gustienakaz, euren irabazi ta
otoiz, arren, egiguzu gozopen gustietan
zure babesaren laguntza izan daigula:
Kristo gure Jauna berberagaitik. Olantxe.

Jaupariak opari ganian eskuak zabal di-
tuala diño:

Artu egizu ba, Jauna, legunkiro geure

ez ezen, zeure sendi gustiaren menbeta-
sun-opari au; ta gure biztaldi aunetako
egunak zure bakez igaro erasi, ta betiko
galtzetik aldendu, ta zeuk aukeratutako
artaldekoen artian sartu gagizuz. Jesukris-
to gure Jaunagaitik. Olantxe

Ta opari au, Zeuk, Jainko orrek, one-
tsi † baitetsi † sendetsi † bidezko ta gogo-
ko dagizula, eskatzen dautzugu; guretza-
ko, zure Seme maite-maite Jesukristo gure
Jaunaren gorputz † ta odol † egin de-
dintzat.

Beronek ba, nekauste aurreko egunian,
ogia bere esku deun eta gurgarrietan artu
eban, eta begiak gora, Zeugana, bere
Aita gustialdun orrengana jasota, Zuri
eskerrak eginda, onetsi †, zatitu, ta ikas-
liei emon eutsen, esanik: Artu ta jan gus-
tiok onetzaz: AUXE DA BA NEURE GORPUTZA.

Era beran, apaldu ondoren, edontzi bi-
kaiñau bere esku deun eta gurgarrietan
artu eban, eta orobat, Zeuri eskerrak egin-
da, onetsi †, ta ikasliei emon eutsen esa-
nik: Edan egizue onetzaz gustiok; AUXE
DA BA NEURE ODOL EDONTZIA, ZIÑALBEN (testa-